

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

JIHLAVA

Inspekční zpráva

Střední odborné učiliště služeb, Jihlava, Karoliny Světlé 2

Karoliny Světlé 2, 586 01 Jihlava

Identifikátor školy: 600 014 894

Termín konání orientační inspekce: 2. až 9. březen 2001

Čj.	113 30/01-5078
Signatura	ok2hu201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je příspěvková organizace zřizovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Sdružuje střední odborné učiliště služeb (kapacita 580 žáků), domov mládeže (300 lůžek) a školní jídelnu (1050 jídel).

V SOU služeb v Jihlavě je vyučován denní nástavbový obor 31-43-L/501 Oděvnictví a tříleté učební obory 31-58-H/003 Krejčí – dámské oděvy, 69-51-H/001 Kadeřník a 69-52-H/001 Kosmetička. Na odloučeném pracovišti v Polné je vyučován učební obor 23-63-H/001 Hodinář, 34-56-H/001 Fotograf a 33-56-H/003 Truhlář – dřevěné konstrukce. Škola zajišťuje teoretické vyučování a pro většinu vyučovaných oborů také praktické vyučování. Všechny obory jsou vyučovány v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným MŠMT pod čj. 11 807/2000-21 dne 26. 1. 2000 s účinností od 1. 9. 2000.

Střední odborné učiliště navštěvuje v letošním školním roce v osmnácti třídách 454 žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka předmětu probíhala podle schválených učebních dokumentů. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky zajišťují tematické plány.

Hospitované hodiny byly vyučovány třemi pedagogy, z nichž dva mají odbornou a pedagogickou způsobilost, jeden vyučuje předmět s odbornou způsobilostí, bez způsobilosti pedagogické.

Výuka českého jazyka a literatury probíhala v kmenových učebnách, které jsou vybaveny didaktickou technikou. Podnětnost a estetická úroveň většiny učeben byla na dobré úrovni. Pomůcky pro výuku jsou k dispozici v dostatečném množství.

Cíle výuky sdělené žákům byly splněny jen v části sledovaných hodin. Literární učivo bylo probíráno v historickém a kulturním kontextu, poznatky byly zařazovány do systému vědomostí. Výklad byl vhodně doplňován ukázkami textů. Žáci byli upozorňováni na klíčové jevy. Poznámky byly někdy diktovány, jindy si je žáci dělali samostatně. Didaktická technika nebyla při výuce použita. V závěru hodin nechybělo shrnutí učiva a zhodnocení výkonů žáků.

Sledované hodiny měly v závislosti na stylu výuky jednotlivých vyučujících značně rozdílnou úroveň. Jeden z učitelů kladl důraz na rozvoj komunikativních dovedností a morálních hodnot i vyjádření vlastních názorů žáky. Třebaže i zde převažovaly prvky frontální výuky, organizace hodin vytvářela prostor pro uspokojování potřeb jednotlivců. Vyučující ověřoval pochopení učiva žáky a přizpůsoboval tempo individuálním schopnostem. Při expozici učiva bylo často využíváno zkušeností žáků, jejich odpovědi byly dále rozvíjeny. Při výuce nebyly zaznamenány projevy nevhodného chování. Žáci pracovali se zájmem, často se na učitele obraceli s dotazy. Byli zapojováni do neformálního hodnocení spolužáků. V průběhu hodin docházelo k přirozené relaxaci vhodným střídáním činností.

V jiných sledovaných hodinách také převládaly frontální metody práce. Kooperativní techniky učení a skupinové aktivity nebyly funkčně uplatněny. Tradiční struktura hodin a zejména náročnost sdělovaných informací nepřiměřená stavu třídy vytvářely málo prostoru pro uspokojování individuálních potřeb žáků. Třebaže pravidla komunikace byla většinou akceptována, jeden z vyučujících měl potíže s udržováním kázně.

K rozšíření znalostí a upevnění učiva je pro žáky nástavbového studia zaveden nepovinný předmět cvičení z českého jazyka. Ve škole pracuje dramatický kroužek a jeho členové každoročně připravují divadelní představení pro školy i veřejnost a účastní se festivalu dramatické tvorby.

Kvalita výuky předmětu český jazyk a literatura je hodnocena jako průměrná.

Anglický jazyk, německý jazyk

V učebních oborech je cizí jazyk vyučován v dotaci 1,5 hodiny týdně. Tato úprava (snížení hodinové dotace o 0,5 hodiny týdně) je plně v kompetenci ředitele školy, ale ve svém důsledku negativně ovlivňuje rozsah probíraného učiva a jeho procvičení.

Učitelé se při výuce řídili časovými plány, které obsahově vycházejí z používaných učebnic. Žáci pokračují v jazyce, který navštěvovali v základní škole. Při výuce byli vždy děleni do skupin.

Výuka anglického a německého jazyka probíhala v kmenových učebnách a v klubovných obou domovů mládeže. Podnětnost prostředí byla ve třídách zpravidla na dobré úrovni. Vhodnost uspořádání a vybavení kluboven byla pouze vyhovující, v případě jedné místnosti bez denního osvětlení a funkčního vybavení nevyhovující. Používané materiály a pomůcky umožňují plnění osnov. Ve školní knihovně je odborná literatura učitelům i žákům k dispozici v omezeném množství.

Anglický jazyk byl ve sledovaných hodinách vyučován dvěma vyučujícími, z nichž jeden vyučuje předmět bez odborné a pedagogické způsobilosti, druhý pouze se způsobilostí pedagogickou. Německý jazyk je vyučován třemi vyučujícími, z nichž jeden má vysokoškolské vzdělání zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů, jeden vyučuje bez odborné způsobilosti, pouze se způsobilostí pedagogickou, třetí bez odborné a pedagogické způsobilosti. Chybějící pedagogická způsobilost měla často negativní vliv na kvalitu výuky. Psychohygienické zásady nebyly při organizaci vyučovacích hodin vždy plně respektovány.

Hodiny byly vedeny převážně v českém jazyce. Při výuce převládaly frontální, výrazně transmisivní formy práce bez uplatnění diferenciacních prvků. Jen v jedné z hodin byla zaznamenána diferencovaná výuka skupin - zde byla věnována také vhodná pozornost žákům se specifickými poruchami učení. V této jediné hodině byla použita didaktická technika. Formy a metody práce byly určovány obsahem učebnic, které byly spolu s namnoženými cvičeními hlavním studijním materiálem. Důraz byl kladen zejména na pamětní zvládnutí slovní zásoby a mluvnických pravidel. Nové učivo nebylo zpravidla zařazováno do systému znalostí. Žáci pracovali převážně bez slovníků. Časového prostoru určeného k procvičení a upevňování učiva nebylo vždy efektivně využito. Učivo bylo interpretováno převážně věcně správně.

Žáci byli při výuce učiteli verbálně aktivizováni, vzhledem k zvoleným formám a metodám práce často neúčinně. Mezipředmětové vztahy byly využity jen zřídka. Žáci se soustředili na plnění požadavků vyučujících. Na uspokojování individuálních potřeb žáků nebyl zpravidla brán zřetel. Pokud byl vytvořen prostor pro vyjádření vlastního názoru, nebyl žáky využit. Závěrečné zhodnocení výkonů většinou chybělo.

Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno nevhodné chování žáků.

Kvalita výuky cizích jazyků je hodnocena jako průměrná.

Matematika

Vzdělávání probíhalo v předepsané časové dotaci. Učitelé měli podle platných učebních osnov zpracované časové plány učiva tak, aby byla zajištěna návaznost obsahu jednotlivých učebních témat. V bezprostřední přípravě učitelů na sledované hodiny byly vzdělávací cíle voleny v souladu s požadavky osnov a přiměřeně možnostem žáků. Zřejmá byla návaznost na předcházející učivo.

S výjimkou jedné třídy byla výuka matematiky zabezpečena učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Kvalita nekvalifikované výuky byla poznamenána nedostatkem zkušeností při výběru prostředků směřujících ke stanovenému vzdělávacímu cíli.

Většina tříd byla vybavena didaktickou technikou, která byla účelně využita. Žáci měli možnost využívat vlastní i školní kalkulatory, k dispozici měli školní matematické tabulky. Prostředky podporující názornost výuky byly využity v menším počtu hodin. Žáci nejsou vybaveni učebními texty odpovídajícími vzdělávacímu programu. V hodinách používali školní sbírky úloh, možnosti jejich zapůjčení v odborné školní knihovně pro domácí přípravu jsou početně omezené. Psychohygienické podmínky byly ve sledovaných hodinách velmi dobře zajištěny.

Většina sledovaných hodin se vyznačovala účelným řízením směřujícím k osvojování a rozvíjení pamětních vědomostí, rutinních dovedností a schopnosti jejich aplikace při řešení praktických situací. Převažovaly řízené frontální činnosti doplňované samostatnou prací, při které byly ojediněle využity diferencované úkoly. V menším počtu hodin byl vytvářen prostor pro aktivní ovlivnění průběhu výuky žáky a pro vyvození nových poznatků v úzké kooperaci žáků s učitelem. Názornost v některých hodinách nebyla dostatečně podpořena, málo byly rozvíjeny alternativní přístupy při řešení úkolů. Stanovené cíle hodin byly splněny, odborná správnost výuky byla zajištěna.

Při motivačním působení na žáky bylo využíváno především možnosti aplikovat osvojené vědomosti a dovednosti při řešení praktických situací. Učitelé poskytovali žákům pomoc a bezprostřední kontrolou také účinnou zpětnou vazbu. Hodnocení většinou postrádalo výraznější adresnost, analýzu příčin dosahovaných výsledků a zejména hodnocení kvalitativního posunu ve výkonu jednotlivce. Schopnosti sebehodnocení nebyly rozvíjeny.

Ve všech hodinách probíhala výuka v klidné atmosféře založené na pozitivních mezilidských vztazích, žáci ochotně plnili zadávané úkoly. Nevyužity zůstaly možnosti rozvíjení týmového přístupu k řešení úkolů. Pozitivně působily převážně příznivé verbální projevy učitelů.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Chemie

Většina vyučovacích hodin byla vedena učitelem s odbornou a pedagogickou způsobilostí, zbývající byly vyučovány pouze s odbornou způsobilostí. Časové dotace jsou v souladu s učebními plány. Učivo odpovídá osnovám schválených učebních dokumentů i tematicko-časovým plánům vyučujících.

Vyučování probíhalo v běžných třídách, vybavených novým standardním nábytkem. K dispozici jsou televizory, videa a jiná didaktická technika. Ostatní materiálně technické podmínky pro výuku přírodovědných předmětů nemají potřebnou úroveň.

Perspektivní příprava na vyučování byla velmi dobrá, bezprostřední příprava nezohledňovala formy výuky charakterizované kooperativními činnostmi a aktivní prací žáků s informacemi.

Vyučující řídili práci jasnými a srozumitelnými pokyny, učivo interpretovali věcně správně. Ve sledovaných hodinách převažoval transmisivní způsob s převahou frontálních metod. Dominoval řízený rozhovor doplněný obsáhlým zápisem do sešitů. Aktivní a tvůrčí využití

učebnic bylo méně časté. Výběr, sled a množství sdělovaných informací odpovídaly věku a schopnostem žáků.

V omezené míře, někdy s menší efektivností, využívali vyučující demonstrační pokusy i didaktickou techniku. Pouze v některých hodinách vedli žáky vhodně zvolenými problémovými dotazy k aktivnímu myšlení a k aplikaci získaných poznatků, usilovali o zařazení nového učiva do systému vědomostí. V převážné části vyučovacích hodin chyběl konstruktivní styl učení – řešení problémů, tvořivé myšlení a kooperativní činnost. Relaxační prvky nebyly do výuky zařazovány. Žáci ve sledovaných hodinách prokazovali dobrou úroveň vědomostí a dovedností rutinního charakteru.

Použitý učební styl vedl k určité jednotvárnosti vyučovacích hodin a k menší aktivitě žáků. Časový prostor pro procvičování a upevňování učiva nebyl vždy efektivně využit. Nejčastěji byli žáci motivováni aktualizací učiva, využitím zkušeností a praxe. Vstupní motivace a závěrečné zhodnocení činností žáků ve většině sledovaných hodin chyběly. Užití vyučovací formy a metody nepodporovaly vždy rozvíjení schopnosti sebehodnocení a sebereflexe žáků.

Vyučování probíhalo v atmosféře důvěry a spolupráce. Interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky byla dobrá, žáci se chovali ukázněně a ochotně plnili zadané úkoly.

Kvalita výuky chemie je celkově hodnocena jako průměrná.

Předměty s výtvarným a estetickovýchovným zaměřením (výtvarná výchova, výtvarná a estetická výchova, odborné kreslení a výtvarná příprava)

Vzdělávání probíhalo v souladu s platnými učebními plány a podle platných učebních osnov. V bezprostřední přípravě na vyučovací hodiny byl respektován žádaný poměr mezi složkou teoretickou a praktickou.

Personálně byla výuka ve většině hodin zajištěna učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Absence pedagogické způsobilosti učitelů neměla na kvalitu negativní vliv.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, většinou vybavených potřebnou audiovizuální technikou, která byla využívána. Žáci oboru kadeřník měli k dispozici učebnice, v ostatních oborech si žáci vedou sešity s poznámkami z výkladu učitele většinou doplňované kopírovanými obrazovými materiály. V hodinách byly často používány odborné publikace a časopisy, které škola pro potřeby výuky zajišťuje, někdy učitelé využívali časopisy vlastní. Pro praktické výtvarné činnosti byl k dispozici potřebný materiál. Psychohygienické podmínky byly v průběhu výuky velmi dobře zabezpečeny.

Ve sledovaných hodinách učitelé poskytovali žákům jasné a srozumitelné informace a pokyny při zadávání úkolů. Výuka navazovala na dříve osvojené vědomosti a dovednosti, vždy směřovala ke splnění stanovených výukových cílů. Pozitivním rysem byl převážně činnostní charakter výuky s přiměřenou mírou informativní složky a vytváření podmínek pro uplatnění zkušeností, dovedností a často tvůrčí fantazie žáků. V některých hodinách se žáci aktivně podíleli na průběhu výuky. Nové poznatky byly předávány formou, která upoutala jejich zájem. Většinou efektivně bylo využito dostupných studijních materiálů a prostředků didaktické techniky. Odborná stránka výuky měla vysokou úroveň.

Žáci byli převážně velmi dobře motivováni k aktivnímu zapojení do vzdělávacích činností. Významným motivačním prvkem bylo časté těsné propojení s učebním oborem a návaznost na zkušenosti žáků. Většinou pozitivní hodnocení s případnou analýzou chyb a účinná pomoc učitelů při praktických činnostech podporovala pozitivní přístup žáků k činnostem. V nižší míře bylo využito motivačního působení prostřednictvím hodnocení v teoretické části výuky.

Pouze v omezeném rozsahu byl vytvořen prostor pro sebehodnocení.

Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře podporované převážně příznivou interakcí mezi učiteli a žáky. V některých hodinách mohli žáci velmi dobře rozvíjet své komunikační dovednosti. Verbální i neverbální projevy učitelů měly kvalitní úroveň a pozitivně působily na kultivaci osobnosti žáků.

Žákovské výtvarné práce jsou využívány při výzdobě školy.

Kvalita výuky v předmětech výtvarné a estetickovýchovné oblasti je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty v učebním oboru kadeřník (ekonomika a organizace, materiály, psychologie a společenská výchova, technologie, zdravotěda)

Časová dotace pro jednotlivé předměty byla v souladu se schválenými učebními plány. Výuka probíhala podle tematických plánů učiva. Probírané učivo odpovídalo, s výjimkou předmětu zdravotěda ve 2. ročníku, schváleným osnovám. Předložený tematický plán učiva předmětu zdravotěda ve 2. ročníku školního roku 2000/2001, který nebyl schválen ředitelem školy, nezaručuje splnění platné učební osnovy. Kontrolou bylo zjištěno, že v průběhu 2. ročníku bylo doposud probíráno učivo, které osnovy předepisují pro 1. ročník. Klíčové učivo týkající se nauky o vlasech a jejich poškození nebylo do tematického plánu učiva vyučující vůbec zahrnuto.

Dále bylo zjištěno, že ve školním roce 1999/2000 nebyla v 1. ročníku ve třídách K1.KT a K1. v předmětu zdravotěda splněna učební osnova, neboť nebyla probírána většina témat stanovených platnou učební osnovou (témata 2.3 až 2.10). Převážná většina z odučených 39 hodin byla věnována první pomoci.

Výukové cíle, které byly jasně stanovené pouze v některých hodinách, odpovídaly aktuálnímu složení třídy. Učitelé byli informováni o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, avšak zvýšená péče o tyto žáky nebyla v odborných předmětech patrná.

Výuka převážně většiny sledovaných odborných předmětů je zajišťována učiteli bez vysokoškolského vzdělání příslušného studijního oboru. Předmět zdravotěda ve třídě K2.KT vyučuje pedagog pouze s odbornou způsobilostí pro tento předmět, předmět materiály ve třídě K3.B učitel, který splňuje požadavky pouze pedagogické způsobilosti.

Výuka probíhala vesměs v kmenových učebnách, ve kterých byly vytvořeny dobré podmínky pro využívání audiovizuální techniky. Vybavenost pomůckami umožňuje plnit osnovy. Poněkud horší je vybavení názornými pomůckami (obrazy, modely apod.) pro předmět zdravotěda. V některých předmětech nemají žáci k dispozici vlastní učebnice a jediným zdrojem informací se tak pro ně stávají jejich zápisy.

Struktura hodin většinou odpovídala věku a stanoveným cílům. Organizační pokyny učitelů byly žákům srozumitelné. Při výuce dominovaly bez dostatečného zohlednění individuálních potřeb frontální činnosti s verbálním působením učitele. Výrazně prevažoval transmisivní styl výuky. Názornost byla celkově nižší. Předávané informace byly pravidelně spojovány s praxí. Často také bylo využíváno dříve získaných znalostí žáků. Vyučující s žáky průběžně komunikovali. Učebnice byly použity pouze v některých hodinách. Žáci měli málo možností pro uplatnění samostatného a aktivního učení. Jako málo efektivní lze hodnotit skutečnost, kdy v průběhu klasifikovaného opakování zůstali ostatní žáci nezapojeni. Další zdroje informací a mezipředmětové vztahy byly využity efektivně pouze v některých sledovaných hodinách. Žáci byli často učiteli vedeni k aplikaci učiva. Organizace výuky až na výjimky nevytvářela prostor

pro uplatnění individuálních a především skupinových aktivit. Zápis pořizovaný žáky v průběhu hodiny byl v některých případech značně obsáhlý a zdlouhavý. Jen ojediněle měli žáci možnost rozvíjet kooperativní techniky. Učivo bylo učiteli interpretováno věcně správně.

Motivační působení bylo vzhledem k dominujícím organizačním formám a užitým metodám práce až na výjimky méně výrazné. Jen sporadicky byly uplatněny diferenciacní prvky. Výchozí znalosti byly pravidelně prověřovány. Většinou byla, i když s různým efektem, uplatňována zpětná vazba. Průběžná aktivizace žáků s využitím pozitivního hodnocení výkonů žáků byla patrná jen v menší části sledovaných hodin. Vzájemné hodnocení bylo uplatněno jen zřídka. Zcela chybělo hodnocení plnění stanovených vyučovacích cílů v závěru hodin.

Při výuce bylo patrné, že pravidla jednání jsou žákům známá. Ve většině případů jimi byla akceptována. Výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře. Pokud byl v hodinách vytvořen prostor pro uplatnění dotazů a názorů žáků, nebyl vždy náležitě využit. V důsledku použitých metod a forem činnosti měli žáci většinou méně příležitosti pro rozvoj komunikačních dovedností.

Žáci školy se pravidelně účastní celostátních soutěží v účesové tvorbě, kde dosahují velmi dobrých výsledků.

Kvalita výuky odborných předmětů učebního oboru kadeřník je hodnocena jako průměrná.

Odborné předměty učebního oboru kosmetička (kosmetika, materiály, zdravotěda)

Hodinové dotace odpovídaly učebním plánům. Učivo bylo probíráno v souladu s tematickými plány, které korespondují s platnými učebními osnovami. Bezprostřední příprava pedagogů na vyučování nerespektovala požadavky učebních osnov na klíčové dovednosti – identifikovat a analyzovat problémy, zvažovat možnosti jejich řešení, navrhnout optimální řešení a pracovat s informacemi. Výuka je vhodně doplňována přípravou žáků na profesní soutěže, ve kterých dosahují velmi dobrých výsledků.

Pouze menší část sledovaných hodin je vyučována s odbornou způsobilostí. Většina vyučovacích hodin je odučena učitelkami s odborným středoškolským vzděláním, bez vysokoškolského vzdělání příslušného studijního oboru.

Psychohygienické zásady nebyly při organizaci vyučovacích hodin vždy plně respektovány. Výuka probíhala v kmenových třídách, které jsou vybaveny novým standardním nábytkem. Vybavení didaktickou technikou je velmi dobré, vybavení pomůckami, učebnicemi a dalším materiálem není na potřebné úrovni. Kopírované materiály, odborné texty a další zdroje učebních informací i didaktická technika byly využívány minimálně.

Předměty byly vyučovány odborně správně s použitím aktuální terminologie. Obsah učiva je průběžně doplňován o novinky, které přináší kosmetická teorie i praxe. Pedagogové se zaměřili na vytváření dovedností vhodných pro budoucí profesi. Z použitých metod převládá výklad a řízený rozhovor. Ve sledovaných hodinách nebyla využita práce ve skupinách, ani jiné kooperativní metody. Vedli žáky k samostatnému uvažování, využívali jejich dosavadních znalostí a zkušeností z teoretického vyučování i z odborného výcviku. Usilovali o přiměřenou náročnost.

Ve většině vyučovacích hodin uplatňovali spíše průběžné motivační metody. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní, většinou mělo pozitivní charakter. V omezené míře byli žáci vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení. V závěru vyučovacích jednotek obvykle chybělo procvičení a zopakování učiva i zhodnocení hodiny.

Výuka probíhala v podmínkách příznivých komunikačních vztahů. Stanovená pravidla jednání

byla většinou žáky akceptována.

Kvalita výuky odborných předmětů učebního oboru kosmetička je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotí úroveň plánování a přípravy výuky, interakce a komunikace jako velmi dobrou, personální a materiálně technické podmínky, organizaci, formy a metody výuky, motivaci a hodnocení jako průměrné.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dokumentem, který specifikuje strategické cíle školy, je Koncepce rozvoje SOU služeb. Vznikla na základě podrobné analýzy podmínek, ve kterých se škola nacházela, a popisuje současný stav, stanovuje perspektivy vývoje a konkretizuje závěry. Koncepční záměry reagují na požadavky trhu a vznikly na základě dialogu se sociálními partnery.

Taktické cíle jsou konkretizovány v dalších plánech, např. v Plánu výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2000/20001, plánu výchovného poradenství, plánech komisí odborných předmětů, ročním plánu práce apod. Plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2000/20001, který specifikuje hlavní cíle a úkoly pracovníků pro aktuální školní rok, je vhodně strukturován, obsahuje stanovení termínů a odpovědnosti. Cíle jsou však málo zaměřeny na přímé zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu. Plán výchovného poradenství má v některých bodech (např. body 2, 6, 8) až obecně proklamativní charakter bez potřebné konkretizace.

Operativní plánování není prováděno písemně. Kompetentní pracovníci jsou seznamováni s aktuálními úkoly na poradách. Tento způsob vyhovuje potřebám školy a neovlivňuje negativně kvalitu její práce.

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že všichni pracovníci mají možnost účastnit se tvorby dokumentů, které specifikují cíle školy. Kromě neformálních osobních kontaktů mají pracovníci možnost uplatnit náměty a připomínky prostřednictvím metodických a poradních orgánů a také prostřednictvím počítačové sítě.

Plánování je pojato jako ucelený systém plánů s vymezením cílů v jednotlivých oblastech činnosti školy. Stanovené cíle jsou reálné. Rezervy jsou patrné v oblasti vyhodnocení plnění plánovaných cílů a především v oblasti souhrnné prezentace výsledků směrem k pracovníkům školy včetně zanesení těchto informací do dokumentace vedené školou.

Integrované žáky škola nevykazuje a nečerpá na ně žádné finanční prostředky.

Na požadavky trhu škola reaguje tvorbou a inovací učebních dokumentů. Všechny obory jsou vyučovány v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol a výuka probíhá podle schválených dokumentů, s výjimkou výuky předmětu zdravotní výchova v loňském školním roce ve třídách K1. a K1.KT.

Do učebního plánu studijního oboru oděvnictví jsou zařazeny nepovinné předměty konverzace

v německém jazyce, technika administrativy a cvičení z českého jazyka.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu plánování jako velmi dobrou.

Organizování

Ředitel školy vypracoval organizační řád školy, který obsahuje základní údaje o SOU (postavení a předmět činnosti školy, organizační uspořádání a statutární orgán školy). Vymezuje činnost poradních orgánů, pravomoci dalších vedoucích pracovníků, postavení ostatních zaměstnanců a žáků SOU. Přílohami organizačního řádu jsou ekonomické směrnice, vnitřní směrnice pro odborný výcvik, řád domova mládeže a provozní řád školní jídelny. Roční plán činnosti obsahuje konkrétní povinnosti pracovníků pověřených vedením metodických orgánů, třídních učitelů a správců učeben. Náplně práce jednotlivých zaměstnanců školy jsou součástí personální dokumentace. Vnitřní směrnice pro odborný výcvik určuje systém podřízenosti mistrů odborného výcviku a pracovní dobu jednotlivých učebních oborů. Odloučené pracoviště v Polné je řízeno zástupcem ředitele pro odborný výcvik.

Jako metodické a poradní orgány slouží řediteli porady vedení školy (ředitel školy, zástupci pro teoretické a praktické vyučování, ekonom, vedoucí vychovatel), pedagogická rada, předmětové a metodické komise. Jako důležitá zpětná vazba je využívána pravidelná porada ředitele a dalších pracovníků se zástupci tříd. Tyto poradní orgány plní konkrétní úkoly při zajišťování výchovně vzdělávací činnosti školy. Z jejich jednání jsou pořizovány písemné záznamy. Činnost předmětových komisí je zaměřena převážně na vypracování tematických a časových plánů, přípravu a organizaci ročníkových a závěrečných zkoušek, různých odborných soutěží a na přijetí opatření týkajících se rasové diskriminace a xenofobie. Pouze v malé míře je jejich činnost zaměřena na efektivitu metod a forem výuky, pomoc začínajícím pedagogům, zajištění vhodných učebnic a pomůcek. Pedagogická rada se schází podle ročního plánu pravidelně. Jednání jsou doložena písemnou formou s potřebnou vypovídající hodnotou. Péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a protidrogovou prevencí jsou pověřeny výchovná poradkyně a protidrogová preventistka.

Vnitřní informační systém je standardní a funkční. Informace jsou předávány rychle a účinně při poradách vedení, prostřednictvím vedoucích pracovníků, při jednání úsekových provozních porad, pedagogických rad a předmětových komisí, popř. osobním kontaktem s ředitelem školy. Důležité informace převážně provozního charakteru jsou k dispozici na informačních panelech ve sborovně. K přenosu informací slouží i počítačová síť. Ke všem dokumentům vydaných ředitelstvem školy mohou zaměstnanci podávat své připomínky.

Informovanost žáků zajišťují třídní učitelé, je využíván školní rozhlas. Přehled akcí, výsledky soutěží a další zajímavosti jsou prezentovány prostřednictvím informačních nástěnek. Žáci mají možnost vyjádřit své názory, přání a podněty prostřednictvím schránky důvěry a při jednání zástupců jednotlivých tříd s ředitelem školy.

V rámci vnějšího informačního systému se pravidelně konají schůzky rodičů. Průběžné výsledky jsou sdělovány především pomocí žákovských knížek. Další informace o škole lze získat prostřednictvím internetových stránek, Dne otevřených dveří, informačního letáku a článků v regionálním tisku.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti organizováním republikových soutěží (Mladý módní tvůrce, CESOFOTO), účastí na profesních mistrovstvích ČR, módních přehlídkách, veletrzích škol a četných dalších akcí.

Řád školy, který obsahuje práva i povinnosti žáků, je k dispozici ve všech třídách. Rozhodnutí vydaná ředitelem školy obsahují všechny potřebné náležitosti. Organizace vyučování a rozvrh

hodin odpovídají obecně závazným právním předpisům.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, přehledně a v plném rozsahu. Má dobrou administrativní úroveň.

Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje relevantní informace. Byla projednána s pracovníky školy a poskytnuta zákonným adresátům.

Česká školní inspekce hodnotí úroveň organizování výchovně vzdělávacího procesu jako velmi dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy využívá demokratický styl řízení s využitím participace pracovníků. Ve své činnosti důsledně vychází z poznatků získaných kontrolní činností a jejich analýzy. Řízení jako celek je funkční, pružné a účinné. Jedním ze způsobů, které mají přispívat k motivování pracovníků, jsou jasně stanovená kritéria odměňování. Tato kritéria byla se zaměstnanci školy projednána.

Iniciativa a tvořivost pedagogů se mimo jiné projevila při tvorbě inovovaných učebních dokumentů učebního oboru dámská krejčová, fotograf a hodinář. Pro výuku odborných předmětů oboru fotograf jsou připravovány učebnice. Škola se podílí na přípravě mistrovských zkoušek oboru hodinář a přípravě žáků k účasti na soutěžích odborných dovedností.

Vedení školy se také zaměřilo na zvyšování odborné a pedagogické úrovně výuky vzhledem k vysokému počtu pedagogických pracovníků bez odpovídající odborné a pedagogické způsobilosti. Čtrnáct členů pedagogického sboru si v letošním školním roce doplňuje pedagogické, popř. odborné vzdělání na vysoké nebo střední škole. Jeden z učitelů navštěvuje kurz kritického myšlení zaměřený na alternativní způsoby výuky. Nabídky školení a seminářů využívají především učitelé výpočetní techniky, tělesné výchovy a odborných předmětů. Pro zájemce z řad učitelů je pořádán kurz práce na počítači. Začínajícímu pedagogovi byl určen uvádějící učitel se stejnou odbornou způsobilostí.

K hodnocení přispívají i pohovory pracovníků se zástupci ředitele a zpětná vazba získaná při jednání s rodiči a žáky.

Česká školní inspekce hodnotí úroveň vedení a motivování pracovníků jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Ve škole je vytvořen systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře. Zahrnuje výchovně vzdělávací proces, provoz školy, hospodaření a oblast bezpečnosti a hygieny. Rozdělení kontrolních kompetencí mezi vedoucí pracovníky je většinou písemně specifikováno, další kontrolní povinnosti jsou operativně upřesňovány na základě aktuálních potřeb.

Plán kontrol zaměřených na kvalitu výchovně vzdělávací činnosti je součástí ročního plánu práce školy. Zde jsou vymezena kritéria pro kontrolní hospitace, která jsou jasně a konkrétně formulována. Při hospitacích je jejich naplňování sledováno a hodnoceno.

Z hospitací i ostatních kontrol jsou pořizovány písemné záznamy. Obsahují jednoznačné závěry včetně přijatých opatření. Zjištění i závěry jsou s kontrolovanými osobami prokazatelným způsobem projednávány. Výsledky jsou analyzovány a využívány pro další vedení pracovníků, výsledky některých kontrol jsou zveřejňovány prostřednictvím školní počítačové sítě.

Předložená dokumentace svědčí o vysoké četnosti prováděných hospitací a o zaměření

na většinu pedagogických pracovníků. Pozornost je věnována kvalitě vzdělávacího působení, některé nedostatky byly zjištěny v úrovni kontroly pedagogické dokumentace a plnění učebních osnov.

Ředitel školy získává zpětnou vazbu rovněž formou žákovských a rodičovských dotazníků a při jednáních se zástupci tříd.

Pro hodnocení vzdělávacích výsledků žáků v oblasti teoretické přípravy škola nevyužívá, kromě pololetní a závěrečné klasifikace a závěrečných zkoušek, další nástroje. Pro sledování výsledků v oblasti praktické přípravy slouží vedení školy účast v soutěžích, do nichž jsou zapojováni žáci téměř všech učebních oborů.

Na základě materiálů získaných kontrolou výchovně vzdělávací činnosti zpracovalo vedení školy autoevaluační dokument zahrnující první pololetí letošního školního roku, jehož závěry jsou východiskem pro stanovení dalších úkolů v řídicí a kontrolní činnosti.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu kontrolních mechanismů jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže v Jihlavě

Součástí školy je domov mládeže. V domově je ubytováno celkem 196 žáků z pěti středních škol města. Je umístěn v šesti patrech osmipodlažní budovy ve 22 třípokojových bytech. Každý byt má jeden dvou-, tří- a čtyřlůžkový pokoj, kuchyňku, WC, koupelnu a úklidovou místnost. K vybavení bytu patří lednička a televizní přijímač.

Ubytování žáci mají k dispozici dvě klubovny s televizí a videem, školní počítačovou učebnu, posilovnu s dvěma stoly na stolní tenis, knihovnu s odbornou literaturou i beletrií, jídelnu pro společenské akce a dvě izolační místnosti pro nemocné. K vybavení patří i dva šicí stroje, radiomagnetofony, fény, kulmy, žehličky a tělocvičné náčiní.

Zaměstnanci využívají dvě místnosti jako vychovatelný a jeden byt, který slouží jako vychovatelná, knihovna a kancelář vedoucího vychovatele. Provoz zajišťuje vedoucí vychovatel a sedm vychovatelek. Pět pracovníků má odbornou i pedagogickou způsobilost, zbývající dva pracovníci v současné době absolvují doplňující pedagogické studium.

Realizace výchovně vzdělávací činnosti se řídí ročním plánem a měsíčním programem práce výchovných skupin. Je zpracován roční plán výchovně vzdělávací činnosti, řád domova mládeže, režim dne, rozpis služeb, plány kontrolní činnosti a další písemné materiály. Povinnosti a náplně práce vychovatelů jsou součástí pracovních smluv. Systém hodnocení je dán vypracovanými kritérii osobního hodnocení, které přiznává ředitel školy na návrh vedoucího vychovatele.

Zájmové aktivity jsou organizovány hlavně formou pravidelných, popř. jednorázových akcí (individuální návštěva divadel – abonentní vstupenky, koncerty, filmová představení, společné návštěvy a exkurze). Žáci mohou využívat plavecký bazén a tělocvičnu. Všechny zájmové

aktivity účinně naplňují výchovně vzdělávací poslání domova.

Studijní výsledky jsou sledovány průběžně, vyhodnocovány jsou vždy po proběhnutí klasifikačních pedagogických rad. Pravidelná příprava na vyučování je dána režimem dne, žáci s horším prospěchem mají možnost další rozšířené přípravy.

Ubytování žáci se podílejí na úpravě a úklidu ubytovacích prostor a okolí domova mládeže. Stravování je zajištěno ve školní jídelně třikrát denně s možností výběru ze dvou obědů a večeří.

Výchovná opatření respektují vyhlášku MŠMT ČR č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže, ve znění pozdějších předpisů. Je ustavena domovní rada jako samosprávný a poradní orgán, schůzky s vedením domova mládeže jsou organizovány podle potřeby. Jednání dokladují zápisy s potřebnou vypovídací hodnotou.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s právními předpisy a na velmi dobré administrativní úrovni.

Komunikace s rodiči probíhá v rámci třídních rodičovských schůzek. V případě potřeby se uskutečňuje osobní jednání rodičů s vedením školy a domova mládeže.

Kontrola činnosti a provozu domova mládeže včetně hospitací probíhá podle zpracovaného plánu. Je prováděna analýza, přijatá opatření jsou projednávána s pracovníky a následně kontrolována.

Domov mládeže je podle svého vybavení zařazen do II. kategorie, výše stanovené úhrady (600,- Kč měsíčně) je v souladu s právními předpisy. Komerční využití spočívá v možnost ubytování pro turistické účely v období hlavních prázdnin. Provoz domova mládeže končí každý pátek v 18:00 a začíná v neděli odpoledne.

Řízení domova mládeže a jeho výchovně vzdělávací činnost jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Školní jídelna v Jihlavě

Jídelna zajišťuje každý den na 450 obědů. Z tohoto počtu tvoří cca 200 obědů pro celodenní strážníky - žáky ubytované v domově mládeže, 140 pro žáky středních škol, 45 pro zaměstnance školy, 65 pro cizí strážníky. Zajištění stravování pro cizí strážníky probíhá na základě písemně uzavřených písemných smluv.

Provozní řád kuchyně specifikuje mj. skladbu strážníků, výdejní dobu, určení sanitárních dnů, požadavky na zdravotní stav pracovníků a jejich povinnosti. Pro podporu bezproblémového chodu jídelny byl vydán vnitřní řád, ve kterém jsou mj. určeny zásady přihlašování a odhlašování stravy, výdejní doba a úřední hodiny vedoucí školní jídelny. Výdej stravy zabezpečují pracovníci jídelny. Bezpečnost žáků je zajištěna po celou dobu výdeje jídel pedagogickými dozory. Všichni strážníci mají přehled o připravovaných jídlech, neboť jídelní lístky jsou v prostorách jídelny vyvěšovány s potřebným předstihem.

Úroveň a kultura stolování včetně sociálního zázemí jsou na velmi dobré úrovni. V posledních dvou letech byla provedena modernizace technologie a vybavení kuchyně. Byly provedeny i úpravy v zázemí kuchyně. Pozitivně je třeba hodnotit skutečnost, že strážníci mohou v prostoru před jídelnou využívat vybavení pro provádění základní hygieny. V Protokolu z hygienické kontroly zařízení školního stravování bez čj. ze dne 25. 5. 2000, kterou provedla Okresní hygienická stanice Jihlava – oddělení zdravotního dozoru, nebyly konstatovány žádné podstatné hygienické závady. Pestrost jídelníčku je vyhodnocována prostřednictvím spotřebního koše, který měsíčně sleduje procentuální plnění jedenácti druhů surovin. Dílčí

nedostatky byly zjištěny v období od října 2000 do února 2001 v plnění u ryb, kde je spotřební koš plněn na 59 %, luštěnin a ovoce, kde je plněn na 64 %.

Stravovací komise není ve škole ustanovena. Vedení školy a jídelny reaguje na požadavky strávnicků, např. pro žáky ubytované v domově mládeže byla rozšířena nabídka večeří. V uplynulém školním roku nebyly projednávány žádné stížnosti, které by se týkaly kvality stravování. Kapacita školní jídelny, ve které je k dispozici strávnickům 168 míst, plně vyhovuje potřebám.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu školní jídelny jako velmi dobrou.

Účast žáků na soutěžích

Škola připravuje žáky k účasti zejména v odborně zaměřených soutěžích, kde na celostátní úrovni opakovaně dosahují předních míst (Wella Junior Cup – učební obor kadeřník), Mistrovství České republiky v dekorativní kosmetice – učební obor kosmetička). Dvě celostátní soutěže škola sama pořádá: Mladý módní tvůrce ČR v jednotlivých kategoriích oděvní tvorby a CESOFOTO pro žáky oboru fotograf. Rovněž v těchto soutěžích dosahuje velmi dobrých výsledků. Škola se také prezentuje na četných módních přehlídkách.

Podnětnost učeben

Jinak velmi dobrá estetická úroveň kmenových učeben je snižována skutečností, že třídy slouží jako prostor pro odkládání obuvi a svrchního oblečení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- dotazník pro ředitele školy před inspekcí,
- Koncepce rozvoje SOU služeb,
- Plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2000/20001,
- roční plán práce,
- tematické plány učiva pro jednotlivé předměty,
- Organizační řád s přílohami,
- přehled předmětových komisí a metodických komisí,
- plány práce předmětových komisí a zápisy z jejich jednání,
- roční plán porad a zkoušek,
- plán výchovného poradenství - školní rok 2000/01,
- minimální protidrogový program SOU služeb Jihlava,
- zápis z vyhodnocení minimálního preventivního programu,
- zápis z kontroly výchovného poradce a protidrogového preventisty,
- evidence hospitací vedení školy,

- hospitační záznamy vedení školy,
- zápisy z kontrol provozu školy,
- veřejné záznamy z kontrol - školní počítačová síť,
- dotazníky pro žáky a rodiče a jejich vyhodnocení,
- povinnosti vedoucích a pověřených pracovníků,
- popisy pracovní činnosti u jednotlivých funkcí,
- přehled studia pedagogických pracovníků ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001,
- Analýza prvního pololetí školního roku 2000/2001,
- zápisy z porad vedení školy,
- zápisy z pohovorů ředitele školy se žáky,
- přehled školou organizovaných soutěží, seznam soutěžích škol,
- informační leták SOU služeb Jihlava,
- Plán výchovně vzdělávací činnosti pro DM SOU služeb pro školní rok 2000/2001,
- evidence žáků ubytovaných v domově mládeže,
- záznamy o výchovně vzdělávací činnosti s ubytovanými žáky,
- režim dne domova mládeže,
- vnitřní řád domova mládeže,
- rozvrh služeb vychovatelů,
- zápisy o kontrolní a hospitační činnosti vedení domova mládeže,
- zápisy z jednání žákovské samosprávy domova mládeže,
- zápisy z porad úseku pracovníků domova mládeže,
- inventární seznamy domova mládeže,
- žákovské knížky a sešity žáků,
- provozní řád kuchyně,
- vnitřní řád školní jídelny,
- Protokol z hygienické kontroly zařízení školního stravování ze dne 25. 5. 2000,
- záznamy z plnění spotřebního koše,
- přehled o pedagogických dozorech ve školní jídelně,
- písemné práce z matematiky,
- hospitační záznamy ČŠI.

ZÁVĚR

Střední odborné učiliště služeb vyučuje studijní a učební obory uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaném MŠMT pod čj. 11 807/2000-21 dne 26. 1. 2000 s účinností od 1. 9. 2000.

Výuka s jedinou výjimkou probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty. Plánování, příprava výuky, interakce a komunikace jsou velmi dobré, personální, materiálně technické a psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení jsou na průměrné úrovni.

Plánování je pojato jako ucelený systém, s vymezením cílů v jednotlivých oblastech činnosti školy.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu má jasně stanovená pravidla, která umožňují řediteli účinné a funkční řízení. Většina dokumentů je zpracována s potřebnou konkretizací a stanovením odpovědnosti.

Ředitel školy se řídí obecně závaznými právními předpisy. Povinná dokumentace je vedena převážně přehledně a správně.

Ve vedení a motivování pracovníků převládá snaha vytvořit pedagogický sbor s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Většina pedagogických pracovníků nesplňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti si požadované vzdělání doplňuje.

Ve škole je vytvořen systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře. Závěry kontrol jsou východiskem pro stanovení dalších úkolů v řídicí a kontrolní činnosti.

Domov mládeže a školní jídelna v ulici Karoliny Světlé 2, Jihlava plní své poslání na velmi dobré úrovni.

V době konání inspekce nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání a řízení školy jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Jarmila Bílkovská	.....
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Hutař	.....
	Mgr. Václav Strnad	.....
	Mgr. Ladislava Šouláková	.....

V Pelhřimově dne 28. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 4. 2001

razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. František Číhal

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

)

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2001-04-17	70/01
Zřizovatel	2001-04-18	75/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.